

چند درس از یک ازدواج نورانی

فصل و هجتمجلد ۱۱، دی ماه ۱۳۹۸شهرآرامش

در سالروز ازدواج مولای عالم، امیرالمؤمنین علی^(ع) و حضرت زهرا^(س)، علاوه بر برپا کردن مجالس سرور و شادی، باید دید که ازدواج‌های ما چقدر به مراسم ازدواج آن‌ها شباهت دارد ورواق چقدر سعی کرده‌ایم پیرو و شیعه آن نورهای قدسی باشیم و زندگی خودمان را شبیه آن‌ها بسازیم. در سالروز ازدواج حضرت زهرا^(س) و امیرالمؤمنین، باید مرور کنیم که چه نکات درس آموزی را از این پیوند نورانی و آنچه در تواریخ از آن برای ما نوشته‌اند، می‌توانیم به دل و جان بگیریم و در جهت اصلاح و سعادت خویش به کار بیندیم.

یکی از فرهنگ‌هایی که گاهی خانواده‌های مذهبی به اشتباه دچار آن می‌شوند، فرهنگ استخاره است، درحالی‌که تا وقتی تحقیق و مشورت نکرده‌ایم، اصلا جایی برای استخاره وجود ندارد. در مرحله بعد هم وقتی تمام صفات خوب در فردی وجود دارد، جایی برای استخاره نمی‌ماند. نکته نهایی در این باب آن است که معنای استخاره، طلب خیر کردن از خداوند است، یعنی وقتی شما تمام کارها و تحقیقات را کردی و انتخابت را انجام دادی، آنجا دورکعت نماز به‌عنوان استخاره می‌خوانی و در آن از خداوند بزرگ برای خودت و زندگی خودت طلب خیر می‌کنی. امام علی^(ع) برای حضور در مراسم خواستگاری، ابتدا وضو ساختند، سپس غسل کردند و بهترین لباس خود را پوشیدند. بعد از آن دو رکعت نماز گزاردند و آن‌گاه برای خواستگاری، نزد پیامبر خدا^(ص) رفتند. درس بعدی برای دخترانی است که می‌خواهند پیرو حضرت زهرا^(س) باشند. آن‌ها باید بدانند که مادیات مهم است. اینکه مردی اهل کار باشد و شغل داشته باشد، مهم است اما همه چیز نیست. اگر شخصی به خدا تعهد نداشته باشد و مؤمن نباشد، ایدا به او نمی‌توان اتکا کرد و این یعنی اولویت ما در انتخاب فرد مناسب ازدواج، باید ایمان و معنویت باشد و به اولویت‌های بعدی در مراتب بعد فکر کنیم. خواستگاران حضرت فاطمه^(س) معمولاً از افراد سرشناس یا دارای ثروت و مکت بودند. ابوبکر و عمر جزو نخستین خواستگاران بودند. عبدالرحمان بن عوف نیز با پیشنهاد مهریه‌ای کلان به خواستگاری آمده بود، ولی پیامبر اکرم^(ص) و حضرت فاطمه^(س) به خواستگاران پاسخ رد دادند، زیرا در انتخاب همسر، آنچه در درجه اول اهمیت قرار دارد، ارزش‌های معنوی است، نه مادیات و مظاهر مادی.

درس بعدی، واسطه شدن برای پیوند دادن دو نفر به یکدیگر است، موضوعی که همیشه پسندیده و محل توجه اولیای دین بوده است. پیشنهاد اقدام برای خواستگاری حضرت فاطمه زهرا^(س) را برخی اصحاب پیامبر^(ص) به امیرالمؤمنین^(ع) دادند. در ادامه مسیر نیز، ام‌ایمن نقشی اساسی در برقراری ارتباط، تسهیل ازدواج و مراسم عروسی داشت، رسمی که در همه دوره‌ها، اقدامی شایسته و پسندیده محسوب می‌شود.

درس دیگر، اهمیت نظر پسر و دختر در ازدواج است که نباید خانواده‌ها نظر خودشان را به فرزندانشان تحمیل کنند، هرچند آن نظر آن‌ها خیر باشد. پیامبر اکرم^(ص) برخلاف عرف جامعه آن روزگار که مشورت با دختران را ناپسند می‌شمرد، درباره همه خواستگاران، نخست با حضرت فاطمه^(س) مشورت می‌کردند و قبل از آن نظری نمی‌دادند.

در خواستگاری امیرالمؤمنین^(ع) نیز اگرچه پیامبر^(ص) با رویی گشاده از ایشان استقبال کردندو شایستگی‌شان را ستودند، پاسخ درخواست ازدواج را به‌نظرخواهی از حضرت فاطمه^(س) منوط ساختند.

در ادامه همین نکته باید بگوییم که گرچه دختر باید درمورد همسر خود نظر بدهد و او را انتخاب کند اما یکی از گوهرهای بزرگ اخلاقی برای زن، حیاست که در همین موارد هم باید به این عنصر بااهمیت توجه کند.

درباره حضرت زهرا^(س) نوشته‌اند آن‌گاه که پیامبر^(ص) خواسته خواستگاران را با ایشان درمیان می‌نهادند، حضرت بدون کلام و تنها با رفتارشان به پیامبر پاسخ می‌دادند. درباره خواستگاران قبلی، ایشان روی برمی گردانده و مخالفت خویش را ابراز می‌کردند، ولی آن‌گاه که جریان خواستگاری امیرالمؤمنین را شنیدند، سر به زیر انداختند و سکوت اختیار کردند. پیامبر^(ص) با تقدیر از شایستگی حیای دخترانه حضرت فاطمه^(س) فرمودند: «...اکبر! سکوت او نشانه پذیرفتن اوست، و بدین‌گونه زیبایی سکوت و حیای زنانه را ستودند.

امیدواریم به شادی و برکت این ازدواج نورانی، خداوند شادی و برکت را در زندگی‌های ما جاری سازد و بتوانیم از پیروان واقعی اهل بیت^(ع) باشیم. ان شاء...!

حکم مشاوره در امر شبهه دار

در این ستون به پرسش‌های شما درباره حکم مسائل مختلف از نظر شرعی پاسخ خواهیم داد. شما مخاطبان گرامی می‌توانید پرسش‌های خود را به شماره پیامک ۰۷۲۸۹-۳۰۰ یا ما در میان بگذارید.

● **سؤال:** اگر پولی را به‌عنوان هدیه برای مراسم عقد و عروسی به خانواده عروس یا داماد بدهیم و در این مراسم، کارهای لهوولعب هم انجام شود، آیا ما در این کار شریکیم یا خیر؟ وظیفه ما چیست؟ آیا نباید پول داد چون ممکن است این پول صرف هزینه لهوولعب شود و آیا باید پول دادولی چون شک داریم که صرف این کار می‌شود، مانعی ندارد؟

● **پاسخ اجمالی**

اگر یقین نداشته باشید که هدیه شما در راه حرام مصرف می‌شود، اشکالی ندارد، اما اگر حضور در آن مجلس موجب ارتکاب گناه(مانند گوش دادن به موسیقی و خوانندگی لهو و حرام) یا تأیید آن باشد یا نهدی از منکر متوقف بر خروج از آن مجلس یا شرکت نکردن در آن باشد، باید آن مجلس را ترک کنید یا از ابتدا شرکت نکنید.

● **آیت...العظمی خامنه‌ای**

اگر یقین نداشته باشید که در راه حرام مصرف می‌شود، اشکالی ندارد و درهرصورت اگر حضور در آن مجلس موجب ارتکاب گناه(مانند گوش دادن به موسیقی و خوانندگی لهوی و حرام باشد) یا تأیید آن باشد یا نهدی ازمنکر متوقف بر خروج از آن مجلس یا شرکت نکردن در آن باشد، باید آن مجلس را ترک کند یا شرکت نکند.

● **آیت...العظمی مکارم‌شیرازی**

چنانچه دادن هدیه، معمول است و شما هم ناچار هستید، درصورت یقین، نهی ازمنکر کنید و بیش از این وظیفه‌ای ندارید.

● **آیت...العظمی سیستانی**

شما شریک گناه نیستید و اگر شرایط نهی ازمنکر بود، نهی از منکر کنید.

● **آیت...العظمی نوری‌همدانی**

در فرض سؤال، لازم است باتوجه‌به مراتب، نهی از منکر شود ولی اعطای هدیه، بالامانع است.

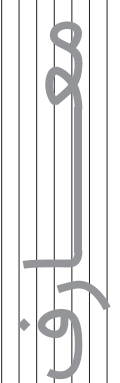
● **آیت...هادوی‌تهرانی**

اگر یقین دارید که همین پول را صرف امور نامشروع می‌کنند، دادن پول به آن‌ها اشکال دارد، والا جایز است.

شهرآرامش
شماره ۱۱، دی ماه ۱۳۹۸
شماره ۱۱، دی ماه ۱۳۹۸

شهرآرامش
شماره ۱۱، دی ماه ۱۳۹۸

برپایه آیات و روایات، امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت زهرا^(س) هر دو معصوم هستند و این عصمت ازجنس موهبت الهی است،یعنی خدای متعال طبق اراده تکوینی خود، آن‌ها را معصوم خلق کرده است.از این نظر هم کفو یکدیگر برای ازدواج هستند. ازمهم‌ترین شروط ازدواج، کفویت در سلایق، ایمان و تقوا، اخلاق و امثال آن است که سلامت و بقای این پیوند مقدس را تضمین می‌کند. علاوه‌بر این بعد ظاهری، در بعد باطنی نیز هم کفو حقیقی حضرت زهرا^(س) در این عالم فقط و فقط امیرمؤمنان^(ع) و هم کفو حضرت امیر^(ع) فقط و فقط، فاطمه‌زهرا^(س) بودند. لذا پیامبر^(ص) در تفسیر آیه «مَرْجَ الْبَیْزِیْنِ یَلْتَقِیَانِ»، فرمودند: «منظور از این دو دریای علم و حکمت و نورانیت، حضرت زهرا^(س) و علی‌بن ابیطالب^(ع) هستند».

در بستر چنین ازدواج سراسر نور و حکمت و معرفتی، فرزندان در مسیر پاکی و طهارت و نورانیت تربیت می‌شوند. آنچه امروز در علوم‌پزشکی از آن تعبیر به ژن می‌شود، همین ویژگی‌ها و خلق و خوی پدر و مادر است که به فرزندان به ارث می‌رسد، به فرموده پیامبر^(ص) این خصوصیات در والدین نهفته است و به فرزند منتقل می‌شود، لذا در انتخاب همسر باید دقت کرد، به همین دلیل نیز حضرت امیر^(ع) پس از شهادت حضرت زهرا^(س)، از برادرشان خواستند که همسری شجاع به ایشان معرفی کنند تا فرزندان آن بانو، ذخیره فرزندان حضرت زهرا^(س) در کر بلا شوند و چنان شد که می‌دانیم. اما فرزند دیگر حضرت امیر^(ع)، به‌نام محمدحنفیه وقتی در جنگ جمل از روبرو شدن با لشکر مقابل ابا داشت و پرهیز کرد، امام علی^(ع) به‌وی فرمودند: «این ترسی که در توست، در مادر تو بوده است».

بررسی معیارهای دینی و عرفی یک سنت حسنه

مودت و رحمت در پرتو ازدواج

آمنه مستقیمی| ازدواج به‌عنوان برترین و مقدس‌ترین پیوند در عالم، برکاتی دارد که نه‌فقط فرد بلکه جامعه و تاریخ را وامدار می‌کند، چنان‌که در پرتو ازدواج آسمانی امیرالمؤمنین^(ع) و حضرت زهرا^(س)، امامانی متولد شدند که قرن‌هاست بشر از برکات وجودی‌شان بهره‌مند است و این تنعم تا قیامت هم ادامه دارد. به‌مناسبت فرارسیدن سالروز ازدواج آسمانی امام علی^(ع) و حضرت فاطمه^(س) و روز ازدواج، با حجت‌الاسلام والمسلمین هادی الیاسی، کارشناس و خطیب مذهبی، گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

آسمانی‌ترین ازدواج عالم

وقتی پدر و مادر در اوج پاکی و طهارت و علم و عصمت باشند، طبیعتاً فرزندان هم این ژن را به ارث می‌برند، چنان‌که امام حسن^(ع) و امام حسین^(ع) و حتی حضرت زینب^(س) و ام‌کلثوم^(س) چنین بودند و امام زمانشان را تا پای جان، یاری و همراهی کردند و آن دو بانوی بزرگ در صحنه کربلا حضور داشتند و شانه‌به‌شانه امام زمان خویش در این امتحان عظیم الهی حاضر شدند و این نبود جز ثمره آن ازدواج آسمانی و بابرکت. مقصد مدنظر آموزه‌های اسلام در موضوع ازدواج، مسیر بندگی و آرامش را می‌پیماید. ما معمولاً معیارهای ازدواج را براساس سلایق و علایق خود می‌چینیم و بعد می‌بینیم به آرامش نمی‌رسیم، درحالی‌که قرآن می‌فرماید اگر طبق قواعد و فرمول الهی پیش برویم، به مقصد آرامش و رحمت می‌رسیم، مثل مهندسی که براساس قواعد نظام مهندسی، ساختمان را ضد زلزله و آیین می‌سازد.

معیارها را تغییر داده‌ایم

اسلام در نخستین معیار برای انتخاب همسر، بر ایمان یعنی پایبندی طرفین به حدود الهی، تأکید کرده است. درحالی‌که امروز معیارها، مادی و دنیایی و مصداق تفاخر و تکاثر شده‌اند، وقتی این قواعد را بر ازدواج حاکم کنیم و قواعد دینی و الهی را کنار بزنیم، به مقصد و دستاورد آرامش نخواهیم رسید. حضرت زهرا^(س) به‌عنوان دختر پیامبر^(ص) خواستگاران متعدد داشتند، چهره‌هایی از بزرگان و اغنیای عرب که حضرت همه را رد کردند و وقتی حضرت امیر^(ع) به خواستگاری ایشان رفتند و رسول خدا^(ص) نظرشان را جویا شدند، پاسخ دادند: «اگر خدا و پیامبر راضی هستند، من نیز راضی‌ام»، این یعنی ملاک ازدواج باید رضای خدا و ایمان و تقوا باشد تا رهاوردی آن چنان برجای بگذارد. این چنین بود که پس از شهادت حضرت زهرا^(س)، امیرمؤمنان^(ع) فرمودند: «فاطمه هرگز کاری نکرد که من خشمگین شوم و من هم کاری نکردم که او را خشمگین کنم و ببازارم»، این کار، ملاک‌های مودت و رحمت را در ازدواج ایجاد می‌کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین الیاسی: ازدواج آسان یعنی کم کردن از هزینه‌ها و ظواهر و توجه به باطن و حقیقت این پیوند

چک سفیدامضای تضمین ازدواج

خداوند علاقه و محبت را ضمانت بقا و دوام ازدواج قرار داده است. لذا اگر دو نفر با همه امکانات رفاهی و آسایشی زیر یک سقف قرار بگیرند اما بینشان مودت و محبت و عشق حاکم نباشد، سرانجامی نخواهند داشت اما مودت و محبت الهی، حیات ازدواج را تضمین می‌کند. ازدواج اگر طبق قواعد الهی پیش برود، محبت و پایبندی هم قلب زوج‌ها حاکم و رحمت الهی را همچون باران نازل می‌کند. باید توجه کرد رشته‌ای که زندگی زوجین را محکم نگه می‌دارد، محبت از جنس الهی است نه دنیایی؛ یعنی محبت بر اثر زیبایی و پول و مقام، انسان را زود خسته و زده می‌کند اما محبت الهی نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز‌به‌روز فزونی می‌یابد، چنان‌که امیرالمؤمنین^(ع) سال‌ها پس از شهادت حضرت زهرا^(س)، از آن بانو به‌نیکی و محبت یاد می‌کردند یا پیامبر^(ص) به نیت حضرت خدیجه^(س)، گوشت قربانی توزیع می‌کردند و می‌فرمودند: «مثل خدیجه^(س) برای من نیست». این‌ها جلوه‌های مودت و رحمت است.

پایبند نبودن به تعهد

ازدواج نوعی تعهد است. جوانی که متعهد به‌کسب درآمد و تلاش برای خانواده می‌شود، بی‌شک در فضای عمومی و اجتماعی هم این تعهد را رعایت می‌کند. خانه و خانواده نوعی از شیرازه جامعه هستند. اگر این جامعه و کانون کوچک پانگیزد، تعهد و پایبندی هم از جامعه رخت برمی‌بندد. تشکیل خانواده ازدواج، جوانان را متعهد می‌کند و بسیاری از مشکلات و فسادها در پرتو این تعهد از بین می‌رود. اسلام باتوجه‌به نیازهای انسان، ازدواج را در مسیر او قرار داده است تا در این بستر رشد کند و به فضایی همچون تعهد و سلامت، آراسته شود، البته باید زمینه‌های خانوادگی و اجتماعی ازدواج نیز فراهم شود؛ به‌ویژه مسئولان، موانع را برطرف کنند تا با فراهم شدن معیشت، جوانان به ازدواج روی بیاورند.